

УДК 796.01

Кісь І.В.¹, Цвілий С.М.²

¹ студ. гр. МТЕ-130 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

РОЗРОБКА ТУРУ В СЕГМЕНТІ РИНКУ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ ТА АКТИВНОГО ВІДПОЧИНКУ

Спортивний вид туризму і активного відпочинку передбачає найчастіше непрофесійне заняття будь-яким видом спорту. Спортивний вид туризму та активного відпочинку – це усі види туристських подорожей в різноманітному природному середовищі з характеризуються активним способом пересування (пішим, велосипедним, лижним, кінним та водним з застосуванням малих плавзасобів) за маршрутом з деякою витратою фізичних зусиль туриста. Особливістю є те, що досягнення спортивних результатів тут не є метою та не потребує великих фінансових вкладень, і тому він може стати більш масовим.

Завданням для цього виду туризму є привчання громадян до корисного і раціонального використання вільного часу, забезпечення оптимального використання туристських ресурсів, турбота про особисту безпеку туристів, захист їх прав, інтересів, майна. Цей вид туризму полягає в оздоровленні, відновленні сил, поліпшенні медико-фізіологічних даних за допомогою зміни форм діяльності, раціонального харчування, нервового розвантаження, дозованого руху, підвищення адаптації до незвичних умов; вдосконаленні загальної і спеціальної фізичної підготовки, виробленні витривалості, спритності, сили, рівноваги; наданні практичних навичок у долатті перешкод, оволодінні технікою пересування пішки, на лижах, їзди на велосипеді, греблі; психічному вдосконаленні та емоційному збагаченні внутрішнього світу людини, вихованні рішучості, сміливості, впевненості в собі, відповідальності; розширенні краєзнавчого кругозору, вдосконаленні навчальні підготовки, поповненні знань з географії, біології, історії, етнографії і культури; засвоєнні основ організації і проведення походів, розробки маршрутів, планування роботи туристських гуртків; набутті спортивного досвіду участі в походах [1].

Кожен рік кількість видів спортивного туризму та активного відпочинку урізноманітнюється: 1) пішохідні: турпоходи різних категорій складності, цільової орієнтації (оздоровчі, відпочинково-цільові, історико-краєзнавчі, екотуристичні, науково-експедиційні), спортивно-туристичне орієнтування, стаціонарна (турбаза, наметова) екорекреація з радіальними екскурсійно-туристичними походами, лижні походи, спортивні мисливство і рибальство, фотополування, збиральництво (грибів, ягід, чар-зілля), спелеотуризм та інші традиційні й модерно-ігрові види; 2) упряжні види: верховий (на конях,

мулах, віслюках, верблюдах, слонах), упряжно-санный (оленячі та собачі упряжки), упряжно-колісний; 3) колісно-мобільні види: пустельні й болотно-бездорожні раллі, снігокати, велотуризм, мототуризм; 4) гірські види: власне гірський туризм і альпінізм, скелелазання, катання на лижах, модерні гірськолижні види спорту (слалом, сноуборд та ін.); 5) водні види: подорожі на яхті, катамарані, вітрильно-гребних човнах різноманітної (в т.ч. архаїчної) конструкції, водні лижі, скутер, підводне плавання, підводне полювання; 6) аеродинамічні види: повітроплавання, (дельта-, моно-) планеризм, подорожі 1-2-місних спортивних літаках, парашутизм; 7) комбіновані види спортивно-оздоровчого туризму та різні види спортивних і театралізованих забав: експедиційне поєднання сплаву гірськими ріками з пішими походами, інші форми комбінації воднопішохідно-упряжного туризму, театралізовані реконструкції історичних битв, командні баталії, спортивне переслідування тощо; 8) інноваційні види, екстрім: сафарі, робінзонада, одноосібні екстремальні експедиції (в океані, в тропічних нетрях, в гірській системі, за полярним колом), життя у відсталому племені з активною участю у ритуальних (зокрема ініціальних) тубільних культах і таке інше [2].

Розробка туру включає такі етапи: вибір пунктів маршруту, ієрархізація цих пунктів, вибір пунктів початку та закінчення маршруту, після чого провадиться розробка схеми маршруту та його оптимізація [3]. Розробка схеми маршруту та програмне забезпечення є нерозривно пов'язаними паралельними процесами. Розрахунок вартості спортивного туру ґрунтується на проведених організаційно-технічних заходах з пошуку партнерів та укладених з ними угод.

Структура комбінованого маршруту містить таке: назва маршруту; мета і завдання; туристичний регіон на інтерактивній карті (маршрут); туристичний маршрут на інтерактивній карті (нитка); точки активізації інформації про об'єкти туристичного інтересу (рекреаційні, оздоровчі, пізнавальні чи освітні); місця розміщення (біваци, привали); красезнавча мультимедійна інформація про об'єкти активізації; природні і культурно-історичні пам'ятки на маршруті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Цвілий С. М. Маркетинг в туризмі : навч. посіб. / С. М. Цвілий, Т. С. Кукліна, В. М. Зайцева. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 260 с.
2. Postcoronavirus formation of tourist micro-business of the region on the basis of economic security / V. Zaitseva [et al.] // Management, finance, economics: modern problems and ways of their solutions : monograph. – Boston, 2021. – P. 169–202.

3. Potential of international cooperation of Ukraine in the geoeconomic space of the tourist industry / S. M. Tsviliy [et al.] // GeoJournal of Tourism and Geosites. – 2023. – No. 49(3). – P. 946–961.